

Consultatie aanpassing faillissementswet (Fw)

Op dit moment ligt een aanpassing van de faillissementswet (Fw) ter consultatie voor, waarmee beoogd wordt de doorstroming van de gemeentelijke schuldhulpverlening naar de wettelijke schuldsanering te verbeteren.

Er wordt voorgesteld om de volgende aanpassingen in de toelatingseisen door te voeren:

1. De termijn **van de 'goede trouw-toets' verkorten van vijf naar twee jaar.**
2. De regel dat een Wsnp-traject niet binnen tien jaar opnieuw kan worden toegepast, wordt versoepeld door de rechter de mogelijkheid te geven om een schuldenaar in schrijnende gevallen toch opnieuw tot een Wsnp-traject toe te laten.
3. Voor schuldeisers wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om hoger beroep in te stellen tegen de toelatingsbeslissing van de rechter.

Hieronder geeft Bureau Wsnp haar reactie op het wetsvoorstel.

Verkorting van de termijn van de goede trouw toets van vijf naar twee jaar

Op dit moment zie je dat een bepaalde groep schuldenaren, die niet geholpen kan worden met een schuldhulpverleningstraject, in het minnelijk traject blijft hangen tot de termijn van 5 jaar voorbij is of zelfs uit dit traject verdwijnt zonder dat de schulden worden opgelost. Voor deze groep is het een verbetering wanneer de mogelijkheid om toegelaten te worden tot de Wsnp wordt vervroegd.

Er bestaat al wel de mogelijkheid om een beroep te doen op de hardheidsclausule, waarmee het mogelijk wordt om eerder toegelaten te worden in de Wsnp. In de praktijk blijkt hier echter maar weinig gebruik van te worden gemaakt. Dit komt door onbekendheid bij de schuldenaar en soms ook de schuldhulpverlening over de situaties waarin het zin heeft om een beroep op de hardheidsclausule te doen. Bureau Wsnp heeft samen met de NVVK ten behoeve van een betere voorlichting over de hardheidsclausule, een infographic ontwikkeld die breed ter beschikking is gesteld. Wat ook een rol speelt is dat de schuldenaar bij de Wsnp-aanvraag hier zelf een beroep op moet doen, aangezien de toelatingsrechter dit niet ambtshalve kan.

Met een juiste toepassing van de hardheidsclausule is een aanpassing van de wet niet nodig. Desalniettemin verwachten wij dat het voor een bepaalde groep schuldenaren door de verkorting van de termijn, nu eerder mogelijk wordt om toegelaten te worden tot de Wsnp.

Bureau Wsnp steunt dan ook de aanbeveling om de termijn van de goede trouw toets terug te brengen naar twee jaar.

Versoepeling van de tien-jaarstermijn

Op dit moment is het niet mogelijk om binnen tien jaar opnieuw in de Wsnp te worden toegelaten, als er al eens gebruik is gemaakt van de Wsnp.

Tien jaar is een lange periode en er kunnen zich situaties voordoen in iemands leven waardoor er opnieuw schulden ontstaan die niet verwijtbaar zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de gevolgen van de corona-maatregelen. Ook kan het zijn dat een Wsnp-regeling tussentijds is beëindigd, omdat de schuldenaar zich niet aan de verplichtingen hield. Het is goed mogelijk dat in de jaren daarna de schuldenaar zijn/haar leven weer op de rit krijgt. Ook dan is tien jaar een erg lange tijd om geen beroep te kunnen doen op een Wsnp-regeling.

Bureau Wsnp steunt dan ook de aanbeveling om de rechter de mogelijkheid te geven om in schrijnende situaties iemand opnieuw tot de Wsnp toe te laten, ondanks de uitsluitingstermijn.

Schuldeisers de mogelijkheid geven om in hoger beroep te gaan tegen de toelating Wsnp.

Bureau Wsnp ondersteunt de wens van de wetgever om schuldeisers meer te betrekken bij de toelating van een schuldenaar tot de Wsnp. Wij vragen ons echter af of dit het beste kan worden bereikt door schuldeisers de mogelijkheid te geven hoger beroep in te stellen.

Wanneer er hoger beroep wordt ingesteld, zal dit al snel enkele weken tot maanden in beslag nemen. Dit betekent voor de schuldenaar, gedurende de periode dat de hoger beroepsprocedure loopt, onzekerheid of hij/zij nu wel of niet in de Wsnp mag blijven. Waar er nu rust ontstaat voor de schuldenaar na de toelating, blijft dan de spanning en onzekerheid of het Wsnp-traject wel echt gaat lopen. Dit vindt Bureau Wsnp onwenselijk.

Ook voor de Wsnp-bewindvoerder betekent een hoger beroepsprocedure onzekerheid of de toelating definitief wordt. In de toelichting staat vermeld dat van een Wsnp-bewindvoerder wordt verwacht dat deze nog 'enige terughoudendheid betracht bij zijn acties'. Toch moeten een aantal acties uitgevoerd worden aan de start van het traject. De regelgeving laat het niet toe om deze (lang) uit te stellen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het huisbezoek, het openen van een boedelrekening, het berekenen van de afloscapaciteit, het opnemen van de meterstanden en het opheffen van beslagen. Uit de toelichting blijkt dat wanneer in hoger beroep de schuldeiser in het gelijk wordt gesteld, het Wsnp-traject alsnog wordt beëindigd en het vonnis van de rechter in eerste aanleg wordt vernietigd. Dit betekent dat de benoemingen van de rechter-commissaris en de Wsnp-bewindvoerder ongedaan worden gemaakt. Wij vragen ons af wat dit betekent voor de vergoeding van de werkzaamheden die de Wsnp-bewindvoerder tot dan al heeft verricht. Het lijkt ons terecht hier wel een vergoeding tegenover te stellen. De huidige vergoedingssystematiek leent zich niet voor een situatie waarbij de Wsnp na, zeg, twee maanden ongedaan gemaakt wordt. Als deze wetswijziging wordt doorgevoerd in de huidige vorm, dan vereist dit ook meer duidelijkheid over de vergoeding van de werkzaamheden voor de Wsnp-bewindvoerder.

Wij hechten veel waarde aan het horen van schuldeisers die dat wensen. Schuldeisers hebben op dit moment nauwelijks de mogelijkheid hun mening te geven over de eventuele toelating van de schuldenaar tot de Wsnp, omdat zij er vaak ook niet van op de hoogte zijn dat er een Wsnp-verzoek is ingediend.

Wij verwachten dat het over het algemeen de particuliere schuldeisers zijn die tegen de toelating in hoger beroep willen gaan. Soms uit terechte bezorgdheid, soms uit rancune. In dat eerste geval is het volgens ons zeker gewenst om de schuldeiser vooraf te horen. Maar wij achten het zeer onwenselijk als de rechtbank ruimte biedt voor een hoger beroep wat enkel voortkomt uit rancune met alle kosten en moeite van dien. De rechtbank kan dat vooraf goed inschatten.

Om schuldeisers toch inspraak te geven, kan er voor worden gekozen om schuldeisers voor de toelatingszitting de mogelijkheid te geven schriftelijk hun zienswijze in te dienen. De bekende schuldeisers zouden dan vooraf door de rechtbank op de hoogte gesteld moeten worden dat er een Wsnp-verzoek is ingediend. De rechtbank kan dan een termijn stellen waarin de schuldeisers hun bezwaren kunnen indienen. Uit het vonnis moet dan blijken dat de bezwaren van de schuldeisers zijn meegenomen in de beslissing tot het wel of niet toelaten tot de Wsnp.

Bureau Wsnp steunt dus wel de wens van de wetgever om schuldeisers meer te betrekken bij de toelating van een schuldenaar tot de Wsnp, maar niet de aanbeveling om schuldeisers de mogelijkheid te geven hoger beroep in te stellen tegen de toelating.